

Torvastad menighetsråd

- Avsender: Torvastad menighetsråd
- Høringsinstans: Menighetsråd
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Sammen med alderskravet på 15 år for å telle som tilskuddsberettiget medlem, kan opphevelsen av tilhørighetskategorien bidra til å svekke anerkjennelsen for barns tro og livssyn. Dersom den gjeldende lovregulerte ordningen oppheves, er det svært viktig at lovforarbeidene tydeliggjør legitimiteten for barn som aktive deltagere og medlemmer i trossamfunn. Slik lovforslaget foreligger, kan det skapes inntrykk av at tro er forbeholdt voksne. Dette er uheldig. Torvastad menighetsråd mener det uansett bør gis en lovhjemmel for at tros- og livssynssamfunn kan få informasjon om medlemmers barn også før disse er meldt inn som medlemmer. På denne måten kan tros- og livssynssamfunn gis mulighet til å invitere medlemmers barn til sentrale livsritualer. Torvastad menighetsråd kan støtte at forrangsbestemmelsen for tilhørighet i den Den norske kirke oppheves

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Torvastad menighetsråd mener prisippet om likehet mellom DnK og de andre tros og livssynssamfunn er viktig

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke bør beregnes uten at det innføres et alderskrav for tilskudd. Det vises til at KKF mener at

tilhørighetsordningen, med åpning
for unntak av
forrangsbestemmelsen, bør
videreføres. Det er mer naturlig at
barn av trossamfunnets medlemmer
hører til et trossamfunn, enn at de
ikke gjør det

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Likhetsprinsippet er viktig

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Torvastad menighetsråd ber departementet vurdere om ikke også slike tilskuddsordninger skal gjelde bygg også skal gjelde andre som har tilsvarende gamle bygg

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Generell kommentar:</i> Menighetsrådet støtter på generelt grunnlag en utvikling som medfører mindre lovregulering av Den norske kirke. Likevel går dette konkrete lovforslaget etter vår vurdering for langt. Viktige forhold er foreslått tatt ut av loven uten en konsekvensvurdering. Slik forslaget foreligger, vil det etter vår oppfatning også medføre betydelig forskyvning av mandat og myndighet fra kirken lokalt til kirken sentralt uten at det foreligger bred konsensus om at en slik utvikling er ønskelig. Kirken er først og fremst lokal. Dette er et viktig grunnprinsipp som vi opplever at forsøkes imøtekommet i setningen «Soknet er den grunnleggende enheten i Den norske kirke og kan ikke løses fra denne». På tross av dette, er det tydelig at de øvrige bestemmelsene i §§ 9 og 10 vil svekke soknets nåværende rettslige stilling, samt dets øvrige autonomi. Soknets økonomiske selvstendighet og organisatoriske handlingsrom er blant områdene som svekkes. I § 10 står det at «Kirkemøtet kan ikke treffe vedtak eller gi instruks i enkeltsaker som det tilligger organer for soknet å avgjøre». Likevel er det ikke lovregulert hvilke saker som «tilligger soknet å avgjøre». Hvilke saker som tilligger soknet å avgjøre vil da måtte defineres av Kirkemøtet. Dette vil bety en så vesentlig inngripen i soknets nåværende autonomi, at det etter menighetsrådets sin vurdering snur opp-ned på den gjeldende kirkeforståelsen. Menighetsrådet mener at Stortinget i lov bør videreføre flere bestemmelser som i

dag beskriver soknets identitet, ansvar og oppgaver samt også enkelte andre spørsmål. Under forutsetning av dette, vil menighetsrådet samtidig støtte at Kirkemøtet kan gis økt myndighet til å fastsette bestemmelser som omfatter hele Den norske kirke. Vedrørende arbeidsrettslige konsekvenser: Menighetsrådet savner en utredning og belysning av de arbeidsrettslige konsekvensene for lokalkirkens mer enn 5000 ansatte. Disse har i dag kirkelige fellesråd som arbeidsgiver. Forslaget til ny lov § 10 tredje ledd gir Kirkemøtet hjemmel til å gi nærmere bestemmelser om kirkelige organer, men menighetsrådet kan ikke se at forslaget gir Kirkemøtet myndighet til å opprette selvstendige kirkelige rettssubjekter. Det betyr at et eventuelt nytt, Kirkemøtefastsatt, arbeidsgiverorgan for flere sokn ikke vil kunne opptre tilsvarende selvstendig som kirkelige fellesråd gjør i dag. Dette kan få store arbeidsrettslige konsekvenser. Ved overføring av virksomheten fra dagens fellesråd til et Kirkemøteetablert organ (uavhengig av om det blir til «det samme fellesrådet»), hvor Kirkemøtet vil få bestemmende myndighet over organenes organisering og oppgaver, er det mye som taler for at dette vil være en overføring til en «annen arbeidsgiver», jf. aml. § 16-1. Det vil i så tilfelle bety at reglene om virksomhetsoverdragelse kommer til anvendelse, noe som igjen kan bety at arbeidstakerne må ha adgang til å reservere seg mot endringen som kommer av endringen i myndighet på arbeidsgiversiden, jf. aml. §16-3. Menighetsrådet anmoder på bakgrunn av dette at de arbeidsrettslige konsekvensene utredes. Videre mener vi at lovgivningen på det kirkelige området fortsatt må tildele et felles arbeidsgiverorgan for flere sokn mandat til å kunne opptre som selvstendig arbeidsgiver med rettslig handle- og partsevne. Organet kan operere på et kommunalt eller interkommunalt nivå. Det essensielle vil være at organet kan videreføre en lokal, helhetlig

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig	☒ Viktig	<i>Menighetsrådet støtter på generelt grunnlag reduksjon i omfanget bestemmelser for forvaltning av kirkebygg. Vi er likevel kritiske til at soknet som eier av kirkebygget ikke gis noe selvstendig mandat og myndighet for kirkebygget utover det som Kirkemøtet velger å fastsette i en ordning. Bestemmelsen i lovforslagets § 13 om kirker gir ikke soknets eierskap noe innhold, og det legger ingen oppgaver til soknets organer. Soknenes status som ansvarlig for kirkebyggene blir på denne måten svekket. Det vil kun være Kirkemøtet som kan vedta hvilke oppgaver og ansvar som soknet kan få på kirkebyggområdet. Lovforslaget går imidlertid langt i å peke på at kirkebyggfeltet egner seg for nasjonal styring, med andre ord at soknet som kirkeeier bør fratas hele eller vesentlige deler av sitt forvaltningsansvar. Lovforslaget innebærer derfor en klar svekkelse av soknet som eier, og gir en uønsket skjevhet mellom soknet som eier av kirkebygg - og Kirkemøtet. Kirkebyggene ble og blir bygget lokalt fordi man hadde og har behov for dem i nærmiljøet til kirkelig og annen bruk. Nærhet fører til ansvar, «omsorg» og ikke minst stolthet over byggene. Byggene er en del av lokalsamfunnets karakter. Dette er det viktige grunnlaget og forutsetningen for forvaltningen av kirkebyggene i tiden fremover. Nærhet og bruk gjør at folk verdsetter og viser ansvar. En sentralisering av den direkte forvaltningen av bygget vil være kontraproduktivt. Riksrevisjonens undersøkelse i 2009/2010 om kirkebyggenes vedlikehold, fant ingen klar sammenheng mellom tilstanden på kirkebyggene og variablene for kirkebyggd tetthet, kommuneøkonomi eller kommunestørrelse. Det framkommer derfor knapt noe</i>
☒ Uenig	☐ Ikke viktig	
	☐ Ingen oppfatning	

grunnlag for forutsetningen om at kirkebyggforvaltningen blir ivaretatt bedre ved at ansvaret løsrives fra soknet og det kommunale nivået. Lovforslaget innebærer at staten aktivt åpner for at lokal kirkeeier kan fratas ansvaret for å forvalte sin egen eiendom. Vi vil anbefale at den nye loven legger til grunn at det er eier som har det grunnleggende ansvaret for å forvalte kirkebyggene. Vi foreslår at en ny lov kan gi Kirkemøtet en hjemmel som innebærer visse avgrensede begrensninger i soknets selvstendige råderett over kirkene. Dette vil gi Kirkemøtet en tydelig rolle som overordnet organ i Den norske kirke på kirkebyggområdet uten at soknets grunnleggende eieransvar undergraves. Menighetsrådet legger til grunn at forslaget om at de kirkelige fellesrådene ikke skal omtales i loven, ikke innebærer at virksomheten som fellesrådene driver nødvendigvis skal opphøre. Fellesrådene skal kun legges ned som lovbestemte organer. Fellesrådets virksomhet kan fortsatt tenkes videreført, men vil i prinsippet kunne bli organisert på en annen måte. I en modell med kommunal finansiering vil det uansett være vesentlig at kommunene kan forholde seg til en ansvarlig kirkelig part med forankring på lokalt nivå. En slik part kan operere på et kommunalt eller interkommunalt nivå. Det essensielle vil være at organet kan videreføre en lokal, helhetlig forvaltning på vegne av soknene. Menighetsrådet merker seg også at bestemmelsene om at det skal være en kirke i hvert sokn vil forsvinne. Dette kan få store konsekvenser for Den norske kirke som en landsdekkende folkekirke, noe Menighetsrådet anser som svært uheldig. Menighetsrådet anmoder om at det fastsettes noen rettslige rammer for kirkebyggforvaltning som ivaretar innspillene ovenfor.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Lovforslaget legger her opp til at kommunen ensidig kan vedta en overføring av drifts- og forvaltningsansvaret for gravplassene når kommunen ønsker det. Det er vanskelig å se at forslaget innebærer en videreføring av en hovedmodell når kommunen såpass ensidig og uten krav/forbehold kan fravike lovens normalordning. Adgangen til ensidig kommunal overtagelse av ansvaret vil medføre en uforutsigbarhet for de lokalkirkelige ansvarlige og tilsatte, og dette vil kunne svekke grunnlaget for stabile rammebetingelser for en liten og sårbar sektor. Lovendringene bør ikke åpne for en utvikling som kan åpne for en gradvis «kommunalisering» uten at staten forholder seg til de overordnede problemstillingene som reises ved kommunal overtagelse. Torvastad menighetsråd ber om at en eventuell overtagelse av drifts- og forvaltningsansvaret for

gravplassene skal skje i
overensstemmelse med
vedkommende kirkelige myndighet.
Videre vil vi be om at departementet
bidrar til å klargjøre premissene for
å håndtere eiendomsforholdene for
gravplassene og tilhørende arealer
og driftsbygninger

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Ettersom normalordningen legger opp til at et kirkelig organ fortsatt skal ha forvaltningen på vegne av det offentlige, synes det mest logisk at et annet kirkelig organ også kan ivareta en kontrollfunksjon. Det vil dessuten i de fleste tilfelle være slik at gravplassen, i tillegg til å være eid av soknet, ligger i tilknytning til et kirkebygg. Gravplassen omkranser kirken og tiltak som berører gravplassen har derfor ofte konsekvenser for kirken og